

НОВОТО ЧЕТЕНЕ - МУЛТИПЛАТФОРМЕННОТО ПРЕДСТАВЯНЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО В ДЕТСКИТЕ КНИГИ И ВЛИЯНИЕТО МУ ВЪРХУ ТЕКСТА

Кръгла маса на тема „Съвременната българска литература за деца и юноши“
Април, 2025

СЪВРЕМЕННИ ТЕНДЕНЦИИ В ДЕТСКОТО КНИГОИЗДАВАНЕ

- Книгите са принудени да се борят за вниманието на децата с екраните и смарт устройствата, спад на четенето на традиционните формати;
- Това води до търсене на нови формати, новаторски решения и използване на все повече технологии в традиционното книгоиздаване;
- Набляга на „визуалното“ – комикси, картинни книги, аудио- и видеоформати;
- С бурното развитие на технологиите се появява “добавена реалност” (augmented reality) - обединява дигиталната и печатната книга, “потопя” читателя във виртуална среда;
- Нови нива на интерактивност - “съживяване” на героите, промени в героите, дори сюжета и развитието му.

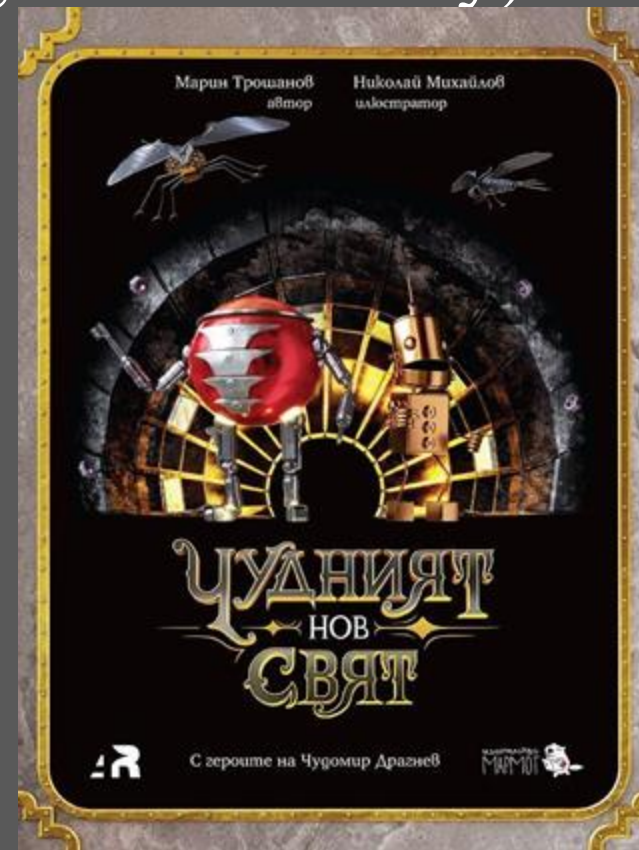

МУЛТИПЛАТФОРМЕНО VS МУЛТИМЕДИЙНО

- Мултимедийно съдържание означава вграждане на медия, различна от текста в самата книга (звук, аудио, видео и тн)
- При мултиплатформеното представяне имаме отделно съдържание на допълнителна платформа – приложение, уебсайт или друго. Може да е достъпно чрез QR код, линк и тн.

Книги с с добавена реалност (augmented reality)

- Допълнителното съдържание е “изнесено” в приложение, достъпно чрез QR код;
- Дава допълнителен “поглед” върху героите в 3D формат;
- Читателят може да борави със самите герои и да ги променя - цвят, текстура, изглед;
- Език на новите технологии.

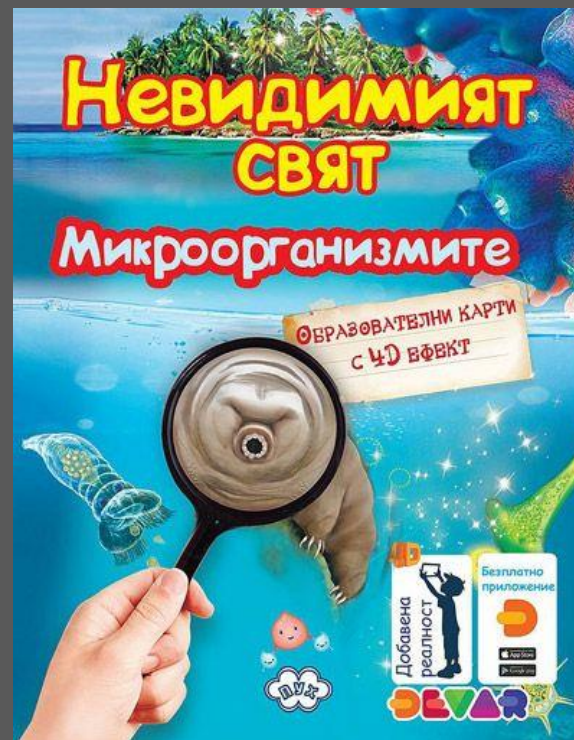

Книги с с добавена реалност (augmented reality)

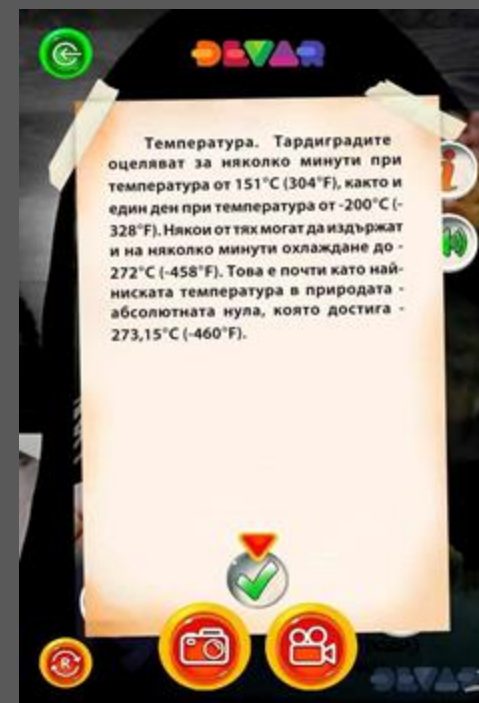

Книги с с добавена реалност (augmented reality)

- Допълнителното съдържание е “изнесено” в приложение, достъпно чрез QR код;
- Това съдържание носи допълнителна информация, обогатява текста, разширява знанията;
- Езиковият текст е кратък, лаконичен;
- Използването на графични изображения вместо текст - инструкциите в приложенията липсват изцяло или са заменени от икони със съответното изображение.

Книги с с добавена реалност (augmented reality)

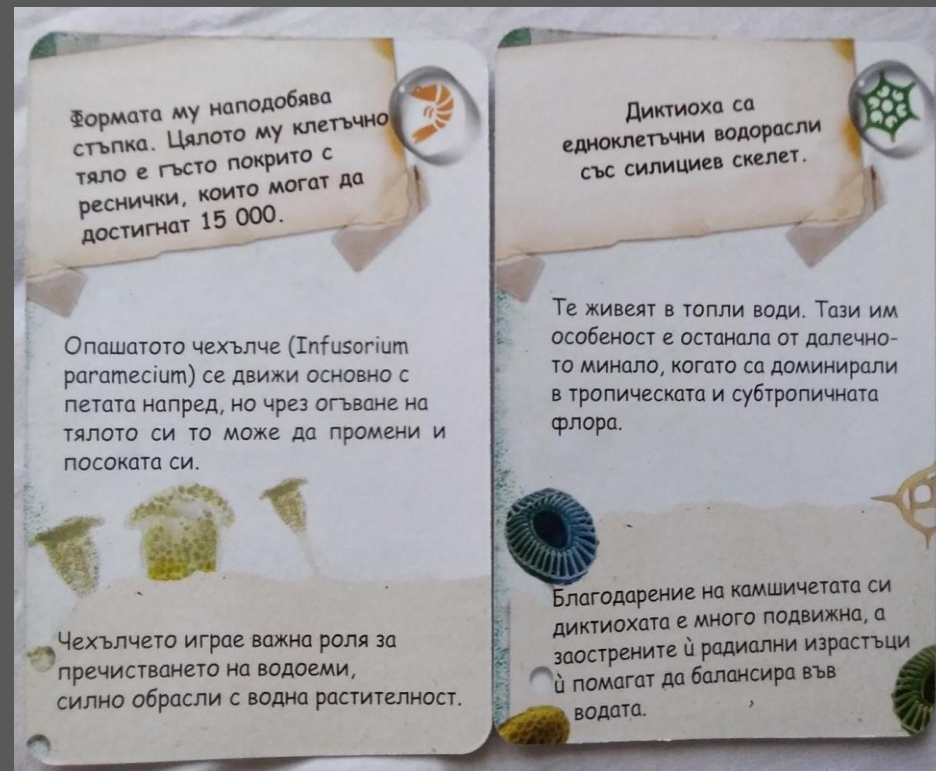

Книги с с добавена реалност (augmented reality)

- Използването на графични изображения вместо текст -инструкциите в приложенията липсват изцяло или са заменени от икони със съответното изображение;
- Читателят вижда нагледно какво се случва при различните ситуации;
- Получава допълнителна информация по различни канали – визуално, слухово;

Книги с с добавена реалност (augmented reality)

Книги с добавена реалност

- Стабилна тенденция към съкращаване на текста в книгите, под влияние на новите технологии и намаленото време за концентрация при четене.
- Кратки изречения и микротекстове;
- Съкращаване на думите;
- Опростяване на текста, без сложни конструкции;
- Само основна информация, без подробности – допълнителни подробности в добавената реалност – под формата на аудио и видео.

Книги с добавена реалност

- Тенденция към съкращаване на текста в книгите, под влияние на новите технологии и намаленото време за концентрация при четене.
- Кратки изречения и микротекстове;
- Съкращаване на думите (парцелация, усеченост – инфо, динофакти);
- Нови термини/жаргони/сленг – термини от езика на новите технологии;
- Само основна информация, без подробности.

Книги с дублирано онлайн съдържание / онлайн / дигитални книги

- Онлайн съдържанието дублира книжното тяло;
- Може да се ползва самостоятелно или паралелно с книжното тяло (подобряване на уменията за четене).

<https://www.youtube.com/watch?v=NHJcqV3-SqY&t=1s>

Книги с дублирано онлайн съдържание (уебсайт/приложение/игра)

- Онлайн съдържанието дублира книжното тяло;
- Може да се ползва самостоятелно или паралелно с книжното тяло;
- Интерактивна книга, не само дублираща текста на книгата, но и съдържаща различни игри, обучителни задачи и забавни занимания за децата;

<https://www.youtube.com/watch?v=7-uQclpzpMo&t=5s>

Тенденции за промяна в текста на книгите с мултиплатформено съдържание

- Тенденция към съкращаване на текста - използват се кратки фрази/изречения; съкращаване на думите (парцелация, усеченост – инфо, динофакти);
- Нови термини/жаргони/сленг/заемки/чуждици – термини от езика на новите технологии – QR код, сканирай, джойстик, кликни, провлачи, приложение;
- Само основна информация, без подробности – те са изнесени в допълнителното съдържание под формата на видео/аудио – по-лесни за възприемане;
- Засилено използване на английски език – паралелно с българският текст или самостоятелно;
- Използване на графични и визуални елементи вместо текст (бутони/иконки/изображения);

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Новите средства за комуникация, интернет и социалните мрежи - все по-голямо място в ежедневието на децата и намаляват способността им за концентрация при четене.

Предпочитат се по-кратки форми, предаване на информация чрез изображение/аудио/видео/добавена реалност;

Книгоиздаването отговаря на предизвикателствата като започва да използва новите технологии в своя полза;

Стремежът е книгите да “говорят” на езика на децата, да са интересни, да са кратки и да задържат вниманието им.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Книгата като обект и артефакт няма да изчезне. Тя е доказала своята устойчивост през годините, само търпи промени във веществената си форма (Умберто Еко - "Това не е край на книгите").

Тя е съоръжение за предаване на информация, което търпи множество промени и трансформации.

Нови начини за предаване на информацията, които са интересни и подходящи за новото поколение читатели.

Дигиталният и книжният свят работят в конвергенция и взаимно си влияят.